

Dato: 20. december 2012

Lodsejerinddragelse i Natura 2000-planlægningen – revision af miljømålsloven

Indspil fra Dansk Skovforening og Landbrug & Fødevarer

I forbindelse med den varslede revision af miljømålsloven finder Dansk Skovforening og Landbrug & Fødevarer det meget centralt, at der sættes faste retningslinjer for lodsejerinddragelse i forbindelse med udarbejdelse af Natura 2000-planerne. Som loven er udformet i dag, er der ikke nogen bestemmelser, der sikrer lodsejere inddragelse ud over de generelle høringsperioder.

Da Natura 2000-planerne og de tilhørende handleplaner fastsætter rammer og skitserer tiltag, der skal foregå på specifikt udpegende privatejede arealer, er det afgørende for en god planlægningsproces, at lodsejerne involveres direkte. I modsætning til fx vandplanerne er der i Natura 2000-planlægningen ikke tale om generelle tiltag, der rammer alle lodsejere i et område, men en helt konkret indsats, der er specifik for de enkelte arealer.

Det betyder også, at det er centralt at skelne mellem lodsejerinddragelse og generel interessentinddragelse i forbindelse med Natura 2000-områderne. Inddragelse af generelle interessenter kan fortsat ske i forbindelse med høringer eller lign. og er vigtigt for at sikre en bred opbakning til planerne og en forståelse for lodsejernes meget konkrete udfordringer. Inddragelse af lodsejere kræver der i mod en meget mere målrettet tilgang på et tidligere tidspunkt i processen, hvis planerne skal kunne realiseres.

Tidspunkter for inddragelse

Som Skovforeningen og Landbrug & Fødevarer ser det, er der to tidspunkter, hvor det er helt afgørende for en god proces at inddrage lodsejerne.

Den første inddragelse bør ske under udarbejdelsen af selve Natura 2000-planen – dvs. før planudkastet sendes i en evt. offentlig høring. I denne fase har en inddragelse af lodsejeren flere formål:

- En reel indflydelse på indsatsprogrammet i planerne og anvendelse af virkemidlerne er den mest sikre metode til at aktivere lodsejerne i gennemførelsen af planen. Aktive lodsejere er et ubetinget kriterium for succes i en proces baseret på frivillighed.
- En dialog vil også kunne afsløre eventuelle fejl i basisanalysen, som lodsejer måtte have kendskab til og sikre, at lodsejerens lokalviden om fx plejehistorik, fornuftig arrondering, tidvise oversvømmelser m.v. kan inddrages, hvis den er relevant, således at planerne laves på det bedst mulige grundlag
- En fremadrettet dialog og information om planlægningen og indholdet i planen vil kunne sikre gensidig forståelse for udfordringerne og nødvendigheden af en målrettet indsats.

Det vil således være Naturstyrelsen eller anden statslig myndighed med ansvar for planlægningen, der kontakter lodsejeren.

Den anden inddragelse skal finde sted i forbindelse med udarbejdelsen af de kommunale handleplaner. Her bør der være en mere målrettet lodsejerinddragelse og en mere konkret dialog. Kommunen skal sørge for, at der bliver taget kontakt til lodsejere med lysåbne arealer og Naturstyrelsen står for kontakten til lodsejere med fredskovspligtige skovbevoksede arealer. Dialogen kan blandt andet handle om hvilke tiltag, der kan igangsættes på hvilke arealer med hvilke virkemidler og hvordan der kan søges tilskud. Dialogen kan enten være direkte mellem kommunen / Naturstyrelsen og lodsejeren eller der kan inddrages fagpersoner, hvor det findes relevant. Da det er bestemt, at planerne primært skal gennemføres med frivillige tiltag er en dialog med lodsejeren afgørende for resultatet. Jo før denne kontakt etableres, jo bedre resultater kan opnås og man sikrer sig mod at lave en planlægning, som reelt ikke vil blive realiseret.

Metode

Natura 2000-områder er vidt forskellige både hvad angår størrelse og ejerstruktur. Derfor kan det være nødvendigt med en differentieret tilgang til lodsejerinddragelsen.

Områder med enkelte eller få ejere – ejere med stor andel af et område

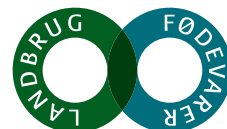
I tilfælde hvor det er en enkelt lodsejer eller nogle ganske få (op til fx 5) der ejer et område bør der være en direkte kontakt og et møde med hver enkelt lodsejer. Dette bør også være tilfælde hvis der er lodsejere, der ejer en vis andel (fx mere end 50 pct.) af et Natura 2000-område. Lodsejerne bør kontaktes direkte ved brev eller telefonkontakt og møderne bør aftales og afholdes individuelt.

Områder med mange (> 5) lodsejere

I tilfælde, hvor der er flere lodsejere i et område eller der kan være interesse for og synergi i at lave fælles plejeprojekter, vil der kunne holdes møder for flere / alle lodsejere samtidigt. Mødetid og sted kan fastsættes af myndigheden for hvert enkelt område og de relevante lodsejere inviteres pr. brev. Hvis der efter et sådan fællesmøde er interesse for individuelle møder bør lodsejerne tilbydes sådanne.

Lovgivning

Bestemmelserne om lodsejerinddragelse bør indskrives direkte i miljømålsloven, således at der bliver tale om en lovbunden inddragelse. De nærmere retningslinjer for inddragelsen kan ske i en bekendtgørelse eller vejledning. Hvis man af lovtekniske grunde i stedet vælger at give ministeren beføjelser til at fastsætte regler om inddragelse i loven, bør de nærmere detaljer vedr. inddragelsen beskrives i lovforslagets bemærkninger, således at det er klart at hensigten er en direkte inddragelse af lodsejere. Man skal være opmærksom på, at dialog og lodsejerinddragelse ikke er løst på et enkelt møde. Det vil ofte være behov for opfølgning og gentagne møder.

Det bør ikke være op til den enkelte myndighed at vurdere, hvornår og om lodsejerne skal inddrages. Det skal sikres, at der er midler til at gennemføre lodsejerinddragelsen både hos Naturstyrelsen og i kommunerne.

Dansk Skovforening
Tanja Blindbæk Olsen

Landbrug & Fødevarer
Karen Post